

Programma 4 juli 2021

13.30 uur.

Inwijding en openingsconcert carillon en
stokkenklavier Lodewijkskerk Leiden

Beiaardier: Levina Pors

-Sint Lodewijkslied, opening

Inwijding van het carillon en het stokkenklavier door pastoor drs. J.H. Smith

1. -Veni Creator Spiritus
-De aarde is vervuld van goedertierenheid
-Dona Nobis Pacem
-A Toi la gloire
2. -Bewaert Heer Hollandt (thema) Cornelis Schuyt
-O Leyda Gratiosa (motieven) Cornelis Schuyt
3. -Mr Daulants Allemande Thysius luitboek
-Fantasia Anglesa Thysius luitboek
4. -Pavane Thysius luitboek
-Galliarde Thysius luitboek
-Soet Robbertgen Thysius luitboek

Overdracht van het stokkenklavier door dr. Martijn van der Mandele, voorzitter van het Leids Carillon Genootschap

Kort woordje door mr. John Bakker, econoom van het Bisdom Rotterdam en drs. Jeroen Smith, pastoor van de parochie HH. Petrus en Paulus

5. Der Fluyten Lust-Hof Jacob van Eyck
-Rosemont
-Frans Ballet
-Courante
-Engels Nachtegaeltje
6. -Aria, Schaff's mit mir Johann Sebastian Bach
 (Notenbüchlein)
-Four pieces for a musical clock Georg Friedrich Händel
-Andante Wolfgang Amadeus Mozart
7. Volksliedjes uit diverse landen
-The Blue Bells of Scotland
-Toen Hanselij n over de heide reed
-The English Country Garden
-Poor Wayfaring Stranger

8. Popsongs	
-Let it be	The Beatles
-Hijo de la luna	Belle Perez
-Sweet goodbyes	Krezip

Afsluitend woord door drs. Henri Lenferink, burgemeester van Leiden

9. -Leids volkslied	Rens Heruer/Eric Filemon

Toelichting op het programma.

De muziekkeuze voor de inwijding van het carillon en het stokkenklavier is ingegeven door de bijzondere geschiedenis van de achtereenvolgende carillons van de Lodewijkstoren, welke terug gaat tot 1598 toen het eerste carillon voor de toren - toen nog de Saaihal genaamd - dankzij de bloei van de textielindustrie werd opgeleverd. Cornelis Schuyt, befaamd als Leids componist en organist, was de klokkensteller. Van de muziek die van de Leidse torens geklonken heeft is niets overgeleverd. Dat geldt overigens voor vrijwel alle carillonmuziek uit die tijd. Het 'Thysius luitboek' bevat een enorme schat aan muziek, een bron waaruit het heerlijk putten is voor een beiaardier omdat luitmuziek bijzonder goed te vertalen is naar een carillon. Het werd geschreven door Adriaen Smout uit Rotterdam, die in 1595 ging studeren aan de Leidse universiteit. In het luitboek is veel internationaal repertoire te vinden uit het begin van de Gouden Eeuw: Italiaanse dansen als passamezzi en galliarda's, luitbewerkingen van madrigalen, chansons en motetten, psalmen en Engelse, Franse en Nederlandse liederen en dansen. Het Luitboek van Thysius draagt de naam van Joan Thys of Thysius, een Leidse boekenliefhebber die kort na Smouts dood het Luitboek verwierf. Zijn bibliotheek is tot op de dag van vandaag bewaard als de beroemde Bibliotheca Thysiana aan het Leidse Rapenburg, inclusief het Luitboek. 17de-eeuwse bronnen over wat er in die tijd vanaf de torens klonk zijn schaars. In 1678 verschijnt een geschriftje van Pieter Hemony, de jongste van de beroemde gebroeders Hemony, die de eerste zuiver gestemde carillonklokken goten, waarin hierover een indirecte getuigenis te vinden is. In het geschriftje pleit Pieter Hemony ervoor dat de basklokken Cis en Dis niet noodzakelijk zijn. Hij merkt op dat deze tonen niet voorkomen in Franse en Italiaanse muziekwerken 'dewelcke doch de aerdigste sijn in de musijck-konste'. Deze muziek werd waarschijnlijk veel gespeeld op de carillons, maar speciaal gedrukte muziek voor het carillon was er niet. Waarschijnlijk gebruikte men muziek die voor meerdere instrumenten was bedoeld. Ook Der Fluyten Lust-Hof van Jonkheer Jacob van Eyck, die nauw samenwerkte met de Hemony's, getuigt van deze muziekpraktijk. Op het titelblad staat: 'Dienstigh voor alle Konstlievers tot de Fluit, Blaes-en allerley Speel-tuigh'. De omvang van 17 klokken van het carillon van de Lodewijkkerk is uitermate geschikt voor de bovengenoemde muziekpraktijk. Met de muziek uit latere perioden van Bach, Händel en Mozart is het zoeken naar de kleinere composities. Grotere werken zijn binnen deze omvang hooguit fragmentarisch te vertalen. Er zijn echter best veel psalmen, gezangen, liederen en bewerkingen tot popsongs te vinden die zich uitstekend laten vertalen. Bijna 250 jaar heeft de toren het zonder carillon moeten stellen totdat in 1961 het kerkbestuur de toren van de burgerlijke gemeente overnam en een nieuw carillon liet maken. Ook nu werden op de klokken de inscripties aangebracht die stadssecretaris Jan van Hout had bedacht voor het eerste carillon. Het carillon werd hierbij verrijkt met een liturgische functie en werd gegoten door de Koninklijke Eijsbouts te Asten.

Levina Pors studeerde beiaard aan de Nederlandse Beiaardschool te Amersfoort bij Arie Abbenes en Todd Fair. Zij is stadsbeiaardier van Leiden, Bussum (Gooise Meren) en zij bespeelt de museumbeiaard van Heiligerlee. Verder is zij uitgever van bladmuziek en automatische muziek ofwel 'versteken' voor beiaard.